

Физиологични норми за хранене

Данни за момчета от 10 до 14 години

Стойностите в документа са базирани на Наредба № 23 от 19 юли 2005 г. за физиологичните норми за хранене на населението; издадена от министъра на здравеопазването, обнародвана в Държавен вестник, брой 63 от 2 август 2005 г.

Таблица 1, **Средни стойности ръст и тегло**

<u>Група: момчета от 10 до 14 години</u>		
	Момчета	
	Ръст, см	Тегло, кг
10 години	141	34
11 години	146	37
12 години	155	45
13 години	160	50
14 години	160	52

Таблица 2, **Средни енергийни потребности**

<u>Група момчета от 10 до 14 години</u>		
Енергия	Момчета, Kcal/ден	
	Ниска активност	Висока активност
10 години	1954	2243
11 години	2034	2339
12 години	2305	2648
13 години	2445	2811
14 години	2616	3009

Допълнителна информация:

1. За добро физическо здраве се препоръчва висока активност
2. Стойностите са изчислени съобразно препоръчителното тегло в Таблица 1
3. Прием на **вода** 2,1 литра на ден

Таблица 3, **Препоръчителен дневен прием на пълноценен белтък**

<u>Група момчета от 10 до 14 години</u>		
Пълноценен белтък /Протеини/	г/кг ТМ на ден	Грама на ден
	момчета	момчета
Препоръчителен дневен хранителен прием	0,95	43

Допълнителна информация:

1. Пълноценен белтък е белтъкът от животински произход (яйца, месо, птици, риба, мляко, млечни продукти)
2. Стойността за приема „грама на ден” е определена спрямо средната препоръчителна стойности на теглото 45 кг. за момчетата.

Таблица 4 **Препоръчителен дневен прием на въглехидрати**

Група момчета от 10 до 14 години		
	Ниска активност	Умерена активност
Въглехидрати	345	397

Допълнителна информация:

1. Изчислението е направено при средна дневна стойност 2305 Kcal при ниска физическа активност и 2648 Kcal при умерена физическа активност за момчета, препоръчителен среден прием на въглехидрати 60% от общата енергия. Препоръчителният интервал на прием на въглехидрати е 55-65% от общата енергия, съгласно наредбата на МЗ. Един грам въглехидрати доставя 4 Kcal.
2. Минималният препоръчителен хранителен прием на въглехидрати за деца над 1-годишна възраст и юноши е 130 г/ден.
3. Добавена захар по-малко от 10% от общата енергия - 62-66 грама.
4. Влакнини – при децата е възможно да се определя като сбора от годините плюс пет грама на ден.

Таблица 5 **Препоръчителен дневен прием на мазнини**

Група момчета от 10 до 14 години		
	Ниска активност	Умерена активност
Общо мазнини, 27.5 % грама на ден	70	80

Таблица 5а **Препоръчително разпределение на мазнините.**

Важно: В Наредбата на МЗ посоченото разпределение е за възрастни. Използвали сме същите проценти, за да ги отнесем към децата. Изчислението е информативно.

Група момчета от 10 до 14 години		
	Ниска активност	Умерена активност
Общо мазнини, грама на ден	70	80
- наситени мастни киселини по-малко от 10% общата енергия (изчислено 8%)	20,4	23,5
- полиненаситени мастни киселини от 6 до 10% от общата енергия		
- n-6 полиненаситени мастни киселини от 5 до 8% общата енергия	16,6	19,1
- n-3 полиненаситени мастни киселини от 1 до 2% общата енергия	3,8	4,4
- мононенаситени мастни киселини (Е%) -разлика (общи мазнини) – (наситени+полиненаситени+трансмастни)	29,2	33
- транс-мастни киселини по-малко от 1% общата енергия	0	0

Допълнителна информация:

1. Изчислението е направено при средна дневна стойност 2305 при ниска физическа активност и 2648 Kcal при умерена физическа активност за момчетата, препоръчителен среден прием на мазнини 27,5% от общата енергия. Препоръчителният интервал на прием на мазнини е 25-30% от общата енергия, съгласно наредбата на МЗ. Един грам мазнини доставя 9 Kcal.

2. Стойността на мононенаситените мазнини се получава като разлика (общи мазнини) – (наситени+полиненаситени+трансмастни)

3. Холестерол по-малко от 300 мг на ден

Таблица 6, **Адекватен и максимално допустим прием на витамини**

Група момчета от 10 до 14 години				
Витамини	Адекватен прием		Максимално допустим	
Витамин А	1988	UI	6660	UI
Витамин А, Ретинол еквивалент	600	mcg_PE	2000	mcg_PE
Витамин С	45	mg	1200	mg
Витамин Е	11	mg_alfaTE	220	mg_alfaTE
Витамин D	5	mcg	50	mcg
Витамин К	44	mcg	~	
Витамин В1, Thiamin	1.1	mg	~	
Витамин В2, Riboflavin	1.0	mg	~	
Витамин В3, Niacin	14	mg	~	
- никотинова киселина		mg	6	
- никотинамид		mg	500	mg
Витамин В5, Pantothenic acid	~		~	
Витамин В6	1.2	mg	15	mg
Фолат, Общо	400	мкгХФЕ	600	мкгХФЕ
Витамин В12	2.4	mcg	~	

Допълнителна информация:

1. PE – ретинол еквивалент. За изчисление на вит.А в UI е използвана формулата 1 ретинол еквивалент = 1 мкг ретинол (6 мкг бета-каротен) = 3,33 IU витамин А

Таблица 7, **Адекватен и максимално допустим прием на минерални вещества**

Група момчета от 10 до 14 години				
Минерални вещества	Адекватен прием		Максимално допустим	
Калций, Ca	1300	mg	~	
Желязо, F	15	mg	~	
Магнезий, Mg	250	mg	~	
Фосфор, P	1250	mg	~	
Калий, K	4.5	g	~	
Натрий, Na	1.5	g	2.0	
Цинк, Zn	8	mg	18	mg
Мед, Cu	700	mcg	4000	mcg
Селен, Se	40	mcg	200	mcg
Йод	130	mcg	450	mcg
Флуор	2	mg	10	mg

~ - означава, че стойността не е специфицирана